

KONINKRIJK BELGIE

ROYAUME DE BELGIQUE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 28 november 1997 door de Minister van Sociale Zaken en door de Minister van Volksgezondheid verzocht hun, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "houdende wijziging van het koninklijk besluit van 10 juli 1990 houdende vaststelling van de normen voor de bijzondere erkenning van psychiatrische verzorgingstehuizen", heeft op 4 december 1997 het volgende advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, troisième chambre, saisi par le Ministre des Affaires sociales et par le Ministre de la Santé publique, le 28 novembre 1997, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 10 juillet 1990 fixant les normes pour l'agrément spécial des maisons de soins psychiatriques", a donné le 4 décembre 1997 l'avis suivant :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd

"door het feit dat

- de registratie van de Minimale Psychiatrische Gegevens vanaf 1 juli 1996 van toepassing is in de psychiatrische ziekenhuizen en de psychiatrische afdelingen in de algemene ziekenhuizen en dat het implementatieproces geslaagd is;
- het van bij de aanvang de bedoeling was te komen tot een uniforme registratie voor de gehele residentiële psychiatrische zorgverlening, waarbij omwille van organisatorische, financiële en programmatorische redenen werd geopteerd om het registratie-instrument in de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven voor beschut wonen een jaar later te implementeren;
- op dit ogenblik de verschillende voorwaarden zijn vervuld om vanaf 1 januari 1998 tot een algemene implementatie over te gaan;
- vanaf 1 januari 1998, budgettair de nodige middelen voorzien zijn om de registratie in de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven voor beschut wonen te financieren;
- ter voorbereiding van de implementatie in de instellingen een introductiedag en opleidingsdagen voor de M.P.G.-verantwoordelijken worden georganiseerd".

*

* *

.../...

Met toepassing van het bepaalde in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, beperkt de afdeling wetgeving zich in hoofdzaak tot het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

De wijzigingen welke het voor advies voorgelegde ontwerpbesluit beoogt aan te brengen in het koninklijk besluit van 10 juli 1990 houdende vaststelling van de normen voor de bijzondere erkenning van psychiatrische verzorgings-tehuizen, strekken ertoe in dat besluit een regeling op te nemen krachtens welke aan de psychiatrische verzorgings-tehuizen de verplichting wordt opgelegd om een reglement vast te stellen voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bij de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid medische gegevens. Het ontwerp schrijft voorts de aanstelling voor van een voor de medische gegevens verantwoordelijke geneesheer en van een met de veiligheid van de informatie belaste veiligheidsconsulent.

.../...

De ontworpen regeling stemt grotendeels overeen met die welke reeds geldt voor de ziekenhuizen (1) en neemt, mutatis mutandis, de bepalingen over van een ontworpen koninklijk besluit betreffende de initiatieven van beschut wonen ten behoeve van psychiatrische patiënten waarover de Raad van State heden advies geeft onder het nummer L. 27.149/3.

RECHTSGROND

Het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 5, § 1, van de wet van 27 juni 1978 tot wijziging van de wetgeving op de ziekenhuizen en betreffende sommige andere vormen van verzorging, en in de artikelen 16, § 3, en 44 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

VOORAFGAANDE VORMVEREISTEN

1. Het door de artikelen 16, § 3, derde lid, en 44 van de voornoemde wet van 8 december 1992 voorgeschreven advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer werd gegeven op 27 juni 1995.

(1) Wat de ziekenhuizen betreft, werd die regeling ingevoerd bij het koninklijk besluit van 16 december 1994 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 23 oktober 1964 tot bepaling van de normen die door de ziekenhuizen en hun diensten moeten worden nageleefd.

2. Luidens artikel 44 van de voornoemde wet van 8 december 1992 moeten de in die bepaling bedoelde nadere regels worden vastgesteld bij een in Ministerraad overlegd besluit.

Hoewel in de voordrachtformule wordt verwezen naar "het advies van Onze in Raad vergaderde Ministers", heeft, volgens de gemachtigde ambtenaar, met betrekking tot het ontwerp geen overleg in de Ministerraad plaatsgehad.

3. Dit advies wordt gegeven onder het uitdrukkelijke voorbehoud dat het ontwerp alsnog in Ministerraad wordt overlegd.

In dat verband wordt de aandacht gevestigd op het bepaalde in artikel 14, 1°, a), van het koninklijk besluit van 16 november 1994 betreffende de administratieve en begrotingscontrole. Luidens die bepaling dienen o.m. ontwerpen van koninklijk besluit die aan de Ministerraad worden voorgelegd, aan het voorafgaand advies van de inspecteur van financiën te worden onderworpen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

1. Wat betreft de verwijzing, in het eerste lid van de aanhef, naar artikel 5 van de wet van 27 juni 1978, moet erop worden gewezen dat dit artikel 5 ook werd gewijzigd bij de wet van 20 juli 1990.

.../...

Men redigere dat eerste lid als volgt :

"Gelet op de wet van 27 juni 1978 tot wijziging van de wetgeving op de ziekenhuizen en betreffende sommige andere vormen van verzorging, inzonderheid op artikel 5, gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1980, bij het koninklijk besluit nr. 59 van 22 juli 1982 en bij de wet van 20 juli 1990;"

2. Aangezien in het zesde en het zevende lid van de aanhef respectievelijk de motivering wordt overgenomen van het spoedeisend karakter van de adviesaanvraag en een verwijzing wordt opgenomen naar het advies dat de Raad van State geeft met toepassing van artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, dient het vijfde lid van de aanhef, dat verwijst naar artikel 3, § 1, van die gecoördineerde wetten, te worden geschrapt.

Artikel 1

In de Franse tekst van de inleidende zin, schrijve men "un chapitre Vbis, rédigé comme suit :".

In de Franse tekst van de ontworpen paragraaf 3, zeventiende streepje, schrijve men "sont effacées".

In de ontworpen paragraaf 6 schrijve men "conseiller en sécurité" zonder hoofdletter in het Frans. In fine, schrijve men "peut être précisée".

.../...

Artikel 2

Men schrijve : "... maand na die waarin het is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad".

Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée :

"door het feit dat

- de registratie van de Minimale Psychiatrische Gegevens vanaf 1 juli 1996 van toepassing is in de psychiatrische ziekenhuizen en de psychiatrische afdelingen in de algemene ziekenhuizen en dat het implementatieproces geslaagd is;
- het van bij de aanvang de bedoeling was te komen tot een uniforme registratie voor de gehele residentiële psychiatrische zorgverlening, waarbij omwille van organisatorische, financiële en programmatorische redenen werd geopteerd om het registratie-instrument in de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven voor beschut wonen een jaar later te implementeren;
- op dit ogenblik de verschillende voorwaarden zijn vervuld om vanaf 1 januari 1998 tot een algemene implementatie over te gaan;
- vanaf 1 januari 1998, budgettair de nodige middelen voorzien zijn om de registratie in de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven voor beschut wonen te financieren;
- ter voorbereiding van de implementatie in de instellingen een introductiedag en opleidingsdagen voor de M.P.G.-verantwoordelijken worden georganiseerd".

*

*

*

.../...

En application de l'article 84, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la section de législation se limite essentiellement à l'examen du fondement juridique, de la compétence de l'auteur des actes ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

* *

PORTEE DU PROJET

Les modifications que l'arrêté en projet soumis pour avis vise à apporter à l'arrêté royal du 10 juillet 1990 fixant les normes pour l'agrément spécial des maisons de soins psychiatriques, tendent à inscrire dans cet arrêté des règles en vertu desquelles les maisons de soins psychiatriques se voient imposer l'obligation de fixer un règlement relatif à la protection de la vie privée lors du traitement de données à caractère personnel, en particulier de données médicales. Le projet prescrit, en outre, la désignation d'un médecin responsable des données médicales et d'un conseiller en sécurité chargé de la sécurité de l'information.

Les règles en projet correspondent dans une large mesure à celles qui régissent déjà les hôpitaux (1) et

(1) En ce qui concerne les hôpitaux, ces règles ont été instaurées par l'arrêté royal du 16 décembre 1994 modifiant l'arrêté royal du 23 octobre 1964 fixant les normes auxquelles les hôpitaux et leurs services doivent répondre.

reproduit, mutatis mutandis, les dispositions d'un projet d'arrêté royal relatif aux normes d'agrément des initiatives d'habitation protégée pour des patients psychiatriques, sur lequel le Conseil d'Etat rend ce jour l'avis L. 27.149/3.

FONDEMENT LEGAL

Le projet trouve son fondement légal à l'article 5, § 1er, de la loi du 27 juin 1978 modifiant la législation sur les hôpitaux et relative à certaines autres formes de dispensation de soins, et dans les articles 16, § 3, et 44 de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel.

FORMALITES PREALABLES

1. L'avis de la Commission pour la protection de la vie privée, requis par les articles 16, § 3, alinéa 3, et 44 de la loi du 8 décembre 1992 précitée, a été donné le 27 juin 1995.

2. Selon l'article 44 de la loi du 8 décembre 1992 précitée, les modalités visées dans cette disposition doivent être fixées par arrêté délibéré en Conseil des ministres.

Bien que la formule de proposition fasse référence à "l'avis de Nos Ministres qui en ont délibéré en Conseil",

.../...

le projet n'a fait l'objet, selon le fonctionnaire délégué, d'aucune délibération en Conseil des ministres.

3. Le présent avis est donné sous la réserve expresse qu'il soit encore délibéré sur le projet en Conseil des ministres.

A cet égard, il convient d'attirer l'attention sur l'article 14, 1°, a), de l'arrêté royal du 16 novembre 1994 relatif au contrôle administratif et budgétaire. Aux termes de cette disposition, les projets d'arrêté royal soumis au Conseil des ministres, notamment, doivent faire l'objet de l'avis préalable de l'inspecteur des finances.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

1. En ce qui concerne la référence, dans le premier alinéa du préambule, à l'article 5 de la loi du 27 juin 1978, il y a lieu d'indiquer que cet article 5 a également été modifié par la loi du 20 juillet 1990.

Il convient de rédiger ce premier alinéa comme suit :

"Vu la loi du 27 juin 1978 modifiant la législation sur les hôpitaux et relative à certaines autres formes de dispensation de soins, notamment l'article 5, modifié par la

.../...

loi du 8 août 1980, par l'arrêté royal n° 59 du 22 juillet 1982 et par la loi du 20 juillet 1990;".

2. Etant donné que les sixième et septième alinéas du préambule, respectivement, reproduisent la motivation du caractère urgent de la demande d'avis et comprennent une référence à l'avis que le Conseil d'Etat donne en application de l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, il y aurait lieu de supprimer le cinquième alinéa du préambule qui se réfère à l'article 3, § 1er, de ces lois coordonnées.

Article 1er

Dans le texte français de la phrase liminaire, on écrira "un chapitre Vbis, rédigé comme suit :".

Dans le texte français du paragraphe 3, dix-septième tiret, en projet, il y a lieu d'écrire "sont effacées".

Au paragraphe 6 en projet, on écrira "conseiller en sécurité" sans majuscule en français. A la fin, il y a lieu d'écrire "peut être précisée".

Article 2

Il y a lieu d'écrire : " ... mois qui suit celui au cours duquel il aura été publié au Moniteur belge".

De kamer was samengesteld uit

de Heren W. DEROOVER,
Messieurs

P. LEMMENS,
L. HELLIN,

Mevrouw F. LIEVENS,
Madame

La chambre était composée de

kamervoorzitter,
président de chambre,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

griffier,
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. W. DEROOVER.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. R. THIELEMANS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. M.-C. CEULE, eerste referendaris.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. W. DEROOVER.

Le rapport a été présenté par Mme R. THIELEMANS, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par Mme M.-C. CEULE, premier référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

F. LIEVENS

W. DEROOVER